

**OPINIA W SPRAWIE PROJEKTU
BUDŻETU GMINY MIASTA BRODNICY
NA ROK 2025**

Na podstawie § 1 ust. 16 Uchwały Nr XIII/108/2011 Rady Miejskiej w Brodnicy z dnia 21 września 2011 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy, wraz z jej późniejszą zmianą, wynikającą z Uchwały Nr VII/49/2015 Rady Miejskiej w Brodnicy z dnia 16 czerwca 2015 r., Komisja Budżetu i Finansów Publicznych Rady Miejskiej w Brodnicy w składzie:

- 1) Paweł Zabłotny – przewodniczący Komisji;
- 2) Justyna Bartoszevska – wiceprzewodnicząca Komisji;
- 3) Dariusz Kaliszer – członek Komisji;
- 4) Paweł Kędzia – członek Komisji;
- 5) Wojciech Wiśniewski – członek Komisji;

przedstawia opinię o projekcie uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy na rok 2025 wypracowaną na posiedzeniu Komisji w dniu 04 grudnia 2024r.

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych po otrzymaniu projektu uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy na rok 2025, przygotowanego przez Burmistrza Brodnicy – Pana Jarosława Radacza, w terminie wynikającym z Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dokonała analizy projektu budżetu Gminy Miasta Brodnicy na 2025 rok wraz z projektem uchwały Rady Miejskiej w tym zakresie.

Komisja wzięła pod uwagę opinie pozostałych komisji stałych Rady Miejskiej w Brodnicy.

W projekcie budżetu miasta ujęto dochody w wysokości 210.431.341,00 złotych oraz wydatki w wysokości 206.873.341,00 złotych. Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami stanowi nadwyżkę budżetu, która wynosi 3.558.000,00 złotych i zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych.

Należy podkreślić, że zdecydowanej poprawie uległa proporcja dochodów budżetu w stosunku do wydatków budżetu Gminy Miasta Brodnicy, w porównaniu do lat ubiegłych. Dodatnia różnica pomiędzy tymi pozycjami (nadwyżka budżetu) pozwala na ujęcie w planie rozchodów budżetu paragrafu 982 – „Wykup innych papierów wartościowych” w wysokości 3.558.000,00 zł, z przeznaczeniem na spłatę zadłużenia z tytułu emisji obligacji komunalnych, które zostały wyemitowane w 2014 r. na pokrycie planowanego deficytu budżetu, a związane były z potrzebą sfinansowania zrealizowanych w tym okresie wydatków majątkowych.

Korzystnej zmianie uległa także wysokość nadwyżki operacyjnej budżetu, która uzależniona jest od poziomu dochodów bieżących i wydatków bieżących, a w projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok Gminy Miasta Brodnicy osiągnęła wysokość 11.299.357,12 zł. Nadwyżka operacyjna jest wielkością informującą, ile środków pozostało po zapewnieniu finansowania wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostki samorządu terytorialnego. Ustalona na 2025 rok nadwyżka operacyjna została przeznaczona w wysokości 7.741.357,12 zł na realizację zaplanowanych wydatków majątkowych, zaś pozostała część nadwyżki w wysokości 3.558.000,00 zł pozwoli zrealizować spłatę zobowiązań finansowych Gminy Miasta Brodnicy.

Powodem wskazanych, pozytywnych zmian dla Gminy Miasta Brodnicy było wejście w życie z dniem 25.10.2024 r. ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2024 poz. 1572), która zastąpiła obowiązującą przez ponad 20 lat ustawę z dnia 13.11.2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 356). Nowe zasady finansowania były długo wyczekiwane przez jednostki samorządu terytorialnego – w tym także nasz, brodnicki samorząd – dla których w tym czasie znacznie zmieniło się otoczenie społeczno-gospodarcze, a także ramy prawne ich funkcjonowania, chociażby w związku ze stale rosnącą ilością zadań publicznych do realizacji. „System finansowania jednostek samorządu terytorialnego nie nadążał za tymi zmianami, co podkreślały nie tylko samorządy, ale także środowiska naukowe. O konieczności reformy świadczyły również wnioski Najwyższej Izby Kontroli, która w swoich raportach wskazywała na potrzebę stabilizacji finansowania zadań publicznych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego”¹.

Trudne do realizacji – pod względem finansowym – uchwały budżetowe Gminy Miasta Brodnicy z ostatnich kilku lat oraz zaburzenie stabilnego, równomiernego wzrostu naszego samorządu, związane było z istotnymi zmianami struktury źródeł finansowania samorządów, tj. zmniejszeniem dochodów własnych, które w 2024 roku były realnie niższe niż w 2018 roku, a ponadto wprowadzeniem programu Polski Ład, destabilizującego samorządowe dochody podatkowe.

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych pozytywnie ocenia poprawę relacji dochodów bieżących oraz wydatków bieżących Gminy Miasta Brodnicy na 2025 rok, które zostały ujęte w następującej wysokości:

- 1) dla dochodów bieżących: 198.897.991,69 zł;
- 2) dla wydatków bieżących: 187.598.634,57 zł.

Na przestrzeni ostatnich dwóch, projektowanych lat budżetowych, tj. roku 2022 i 2023, wyraźnie było widać pogłębiającą się tendencję do wzrostu ujemnej różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, która wynosiła odpowiednio na rok 2022 (-) 1.950.000,00 zł, na rok 2023 (-) 3.000.002,22 zł, a biorąc pod uwagę uwarunkowania ograniczające wzrost dochodów bieżących przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących, ograniczenie powstającej ujemnej nadwyżki operacyjnej, czyli różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi stawało się z roku na rok trudniejsze i wymagało dostosowania realizacji zadań publicznych do posiadanych środków własnych danej jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie dochodów budżetu Gminy Miasta Brodnicy na 2025 rok wyodrębniono:

- 1) dochody bieżące: 198.897.991,69 zł, które łącznie stanowią 94,5% dochodów budżetu ogółem; w tym:
 - a) dochody własne w wysokości 175.489.506,49 zł, które stanowią 83,4% dochodów budżetu ogółem, w tym w szczególności podatki (od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, karta podatkowa, podatek od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych), opłaty lokalne (skarbowe, targowe, inne opłaty stanowiące dochody gminy, uiszczane na podstawie odrębnych przepisów), udziały w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa (wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych);
 - b) subwencja ogólna w wysokości 17.809.814,51 zł, która stanowi 8,5% dochodów budżetu ogółem;
 - c) dotacje celowe z budżetu państwa w wysokości 17.132.020,00 zł, które stanowią 8,1% dochodów budżetu ogółem.

¹ Nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego od 2025 r., <https://legalis.pl/nowa-ustawa-o-dochodach-jednostek-samorządu-terytorialnego-od-2025-r/>

- 2) dochody majątkowe: 11.533.349,31 zł, które stanowią 5,5% dochodów budżetu ogółem, w tym:
- a) planowane do pozyskania środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (602.600,00 zł);
 - b) planowane do pozyskania środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (1.626.016,00 zł);
 - c) planowane do pozyskania środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – KPO (2.529.525,97 zł);
 - d) planowane do wykonania dochody z mienia komunalnego Gminy Miasta Brodnicy (2.785.000,00 zł);
 - e) planowane do pozyskania środki na dofinansowanie własnych inwestycji, pozyskane z innych źródeł – z Funduszy Europejskich i budżetu państwa (3.990.207,34 zł).

W zakresie wydatków budżetu Gminy Miasta Brodnicy na 2025 rok wyodrębniono:

- 1) wydatki bieżące w łącznej wysokości 187.598.634,57 zł, które stanowią 90,7% wydatków budżetu ogółem i przeznaczone są na realizację zadań własnych gminy, zleconych z zakresu administracji rządowej oraz powierzonych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej oraz z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, przedstawionych w załączniku nr 2 i 2a do projektu uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy;
- 2) wydatki majątkowe w łącznej wysokości 19.274.706,43 zł, które stanowią 9,3% wydatków budżetu ogółem i dotyczą realizacji 37 zadań przedstawionych w załączniku nr 3 do projektu uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy, a źródła ich finansowania dotyczą tylko bezzwrotnych źródeł finansowania, tj. środków własnych Gminy Miasta Brodnicy (11.355.401,06 zł) oraz środków z zewnętrznego dofinansowania wydatków majątkowych (7.919.305,37).

Projekt uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy na rok 2025 przedłożony został przez Burmistrza Brodnicy w dniu 15 listopada 2024 r., wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie planowanych dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu oraz materiały informacyjne. Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym Uchwałą Nr XIII/108/2011 Rady Miejskiej w Brodnicy z dnia 21 września 2011 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Brodnicy, wraz z jej późniejszą zmianą, wynikającą z Uchwały Nr VII/49/2015 Rady Miejskiej w Brodnicy z dnia 16 czerwca 2015 r.

Planowane dochody i wydatki budżetu przedstawione zostały w projekcie uchwały budżetowej w pełnej klasyfikacji budżetowej (działów, rozdziałów i paragrafów), z wyszczególnieniem ich podziału na bieżące i majątkowe.

Dokonana analiza materiałów przedłożonych organowi stanowiącemu – Radzie Miejskiej w Brodnicy, skłania do przyjęcia wniosku, że projekt budżetu Gminy Miasta Brodnicy na rok 2025 został sporządzony z zachowaniem obowiązującego prawa. Struktura i szczegółowość uchwały budżetowej spełnia wymogi wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Projektowane dane uchwały budżetowej nie różnią się od ustaleń równolegle opracowanego przez Burmistrza Brodnicy projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Brodnicy na lata 2025-2041 w zakresie podstawowych wielkości budżetu, tj. jego wyniku, przychodów oraz rozchodów, w tym planowanych do zaciągnięcia zobowiązań i ich spłat w roku 2025.

W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej wskazano źródła dochodów możliwych do uzyskania oraz przeznaczenie wydatkowania środków publicznych, uzasadnienie planowanych dochodów i wydatków według każdego działu klasyfikacji budżetowej w podziale na poszczególne rozdziały, a także przedstawiono wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w roku budżetowym 2025. Zaprezentowano również planowane rozchody budżetu Gminy Miasta Brodnicy, łącznie z ich uzasadnieniem. Biorąc pod uwagę całość materiałów przedłożonych do zaopiniowania, Komisja Budżetu i Finansów Publicznych Rady Miejskiej w Brodnicy stwierdza, że projekt uchwały budżetowej został opracowany zgodnie z prawem, a materiały mu towarzyszące, pozwalają pozytywnie ocenić zamierzenia Burmistrza Brodnicy w zakresie realizacji zadań Gminy Miasta Brodnicy na 2025 rok.

Biorąc powyższe pod uwagę, Komisja Budżetu i Finansów Publicznych opiniuje pozytywnie przedłożony przez Burmistrza Brodnicy projekt budżetu Gminy Miasta Brodnicy na 2025 rok.

Podpisy członków komisji

Zablotny Paweł – przewodniczący *Zablotny Paweł*

Bartoszewska Justyna - zastępca przewodniczącego *Justyna Bartoszewska*

Kaliszer Dariusz *Dariusz Kaliszer*

Kędzia Paweł *Kędzia Paweł*

Wiśniewski Wojciech *Wiśniewski Wojciech*